

MESCİD-İ AKSA'DA YAHUDİ VARLIĞI DÜŞÜNCEİNİN GELİŞİMİ

YAZAR:
ABDULLAH ÖMER

ÇEVİREN:
KUDÜS'TE BUGÜN

MESCİD-İ AKSA'DA YAHUDİ VARLIĞI DÜŞÜNÇESİNİN GELİŞİMİ

YAZAR:
ABDULLAH ÖMER

ÇEVİREN:
KUDÜS'TE BUGÜN

Bu yazı Uluslararası Kudüs Vakfı'nın 2024-2025 Kudüs Raporunun ilk yazıdır.
Çevirisi Kudüs'te Bugün'e aittir.

GİRİŞ

İsrail işgal devleti 2025 yılında Mescid-i Aksa'nın İslami kimliğine alternatif bir Yahudi kimliği dayatma çabalarını sürdürmüştür. Bu çabalar, nihayetinde Aksa'nın İslami kimliğinin tamamen ortadan kaldırılması ve yerine Yahudi kimliğinin yerleştirilmesiyle sonuçlanacak olan bir gerilim oluşturma çalışmasının bir parçası olmuştur. Bu yıl boyunca yaşanan olayların ve konuların analizi, tüm çabaların bu hedefe ulaşmak ve Aksa üzerinde tam kontrol kurarak tümüyle İsrail'in egemenliği altına almak üzere gerçekleştiğini göstermektedir.

2025 yılı, İsrail işgal devletinin yasal olarak Mescid-i Aksa üzerinde ve İslami varlık üzerinde tam egemenlik kurma, başta Tapınak Grupları olmak üzere radikal dini grupların etkisini artırma girişimleri konusunda artışa tanık olmuştur. Bu girişimlerdeki artış, siyasi, dini, hukuki boyutlar ile güvenlik boyutunun kesiştiği karmaşık bir bağlamda, Mescid-i Aksa'yı tüm Yahudi ritüellerinin icra edildiği, tüm ulusal, sosyal ve dini bayramların kutlandığı bir Yahudi Tapınağına dönüştürme girişimleriyle birlikte gerçekleşmiştir.

Bu yazıda, İsrail'in bir yıl (2024 Ağustos'tan 2025 Ağustos'a kadar) boyunca ortaya koymuş olduğu davranışların siyasi, hukuki ve dini boyutları ile güvenlik boyutu ve arka planı ele alınacaktır.

Siyasi Boyut

Gazze Şeridi'nde yürütülen Siyonist soykırımda belirgin bir şekilde kendini gösteren dini Siyonizm'in yükselişinin, çekirdeğini oluşturan radikal Tapınak Grupları arasında Tapınak gündeminin yükselişiyle bağlantılı olduğu açıktır ki hareketin tüm üyeleri radikal Tapınak Gruplarının aktif üyeleri değildir. Bunun bir örneği, radikal Tapınak Gruplarının Mescid-i Aksa'ya baskın düzenlemesine hiçbir itirazı olmayan, Dini Siyonist Parti lideri radikal Maliye Bakanı Bezalel Smotrich'tir. Kendisi, Baş Hahamlığın ölümlerinin necis olduğu hükmü nedeniyle Yahudilerin Aksa'ya girmelerinin yasak olduğu yönündeki resmi kararına uymaktadır.

Burada işaret etmek gerekir ki, bu hareketin hükûmet ve kararları üzerindeki etkisinin artması, öncelikle iktidardaki Likud partisine sızmasından kaynaklanmaktadır. Buna ek olarak, Smotrich liderliğindeki Dini Siyonist Parti ve Ben-Gvir liderliğindeki Yahudi Gücü Partisi'nden oluşan, kendisini doğrudan temsil eden bir parti bloğunda da yer almaktadır. Bu hareketin Likud içinde varlık bulması, Netanyahu'nun bundan yararlanmak için partisine dahil etmesinin bir sonucudur. Bu durum, grubun hareketlerinin genel olarak incelenmesiyle açıkça ortaya çıkmaktadır. Bu grubun Mescid-i Aksa ile ilgili önerdiği karar ve yasaların genellikle Likud partisi içindeki grup üyeleri tarafından sunulduğu da belirtilmelidir. Örneğin, Amit Halevi, 2023'teki Aksa Tufanı Operasyonu'ndan sadece dört ay önce Mescid-i Aksa'nın Müslümanlar ve Yahudiler arasında bölünmesini önermişti. Bu hareketin diğer partilerdeki takipçileri ise, örneğin Ben Gvir'in Aksa'ya yaptığı baskınlar ve Aksa ile ilgili aldığı yürütme kararları gibi, gerekli eylemleri sahada uygulamaya çalışmaktadır. Bu radikal hareketin siyasi yükselişinin 2025 yılında Mescid-i Aksa'daki gerçekliğe olan etkileri üç ana ekseninde kendini göstermektedir:

1. Namaz kılanlara ve Mescid-i Aksa muhafızlarına katı kısıtlamalar getirilerek ve yerleşimcilerin Aksa'ya kısıtlama olmaksızın girmesine izin verilerek Mescid-i Aksa'daki İslami varlığın yasal olarak sınırlandırılması.
2. Mescid-i Aksa'da Yahudi ritüellerinin yerine getirilmesiyle "Yahudi hakkı" olarak bilinen kavramın tesis edilmesi.
3. Tapınak Gruplarının Yahudileştirme gündemlerine doğrudan siyasi destek ve güvenlik desteği olarak gördükleri radikal Ulusal Güvenlik Bakanı Itamar Ben-Gvir'in çabaları.

1. Namaz kılanlara ve murabıtlara katı kısıtlamalar getirilerek Mescid-i Aksa'daki İslami varlığın yasal olarak sınırlandırılması

İşgal hükûmetindeki siyasiler, Mescid-i Aksa'ya girenlere yönelik güvenlik kısıtlamalarının getirilmesi konusunda doğrudan rol oynarken, yerleşimcilere herhangi bir kısıtlama veya

koşul olmaksızın Aksa'ya baskın düzenleme konusunda mutlak özgürlük tanımışlardır. Bu ayrımcılık, Ramazan ayında hükümet sözcüsü David Manser'in düzenlediği bir basın toplantısında bu ay boyunca Aksa'da uygulanan prosedürlerle ilgili sorulan bir soruya verdiği cevapta açıkça kendini göstermektedir: "Her yıl olduğu gibi, olağan kamu güvenliği kısıtlamaları uygulanacaktır." Bu açıklamanın ardında, 55 yaş altı erkeklerin, 50 yaş altı kadınların ve 10 yaşın üzerindeki çocukların Aksa'ya girmesini engelleyen sistematik bir politika gizlenmektedir¹.

6 Mart 2025 tarihinde Başbakan Binyamin Netanyahu, Savunma Bakanlığı, Emniyet, Şin Bet (İsrail Güvenlik Ajansı) ve İsrail Cezaevi Hizmetleri tarafından yapılan istişareler sonucunda hazırlanan ve kendisine sunulan, Ramazan ayında cuma günleri Batı Şeria'dan sadece 10.000 kişinin önceden güvenlik izni almaları şartıyla Mescid-i Aksa'ya girmesine izin verilmesini içeren güvenlik önerisini onaylamıştır². Bu karar, işgal yönetiminin Ramazan ayında Mescid-i Aksa'ya girmesine izin verdiği Filistinlilerin sayısında önceki yıllara kıyasla önemli bir azalmaya yol açmıştır.

Ramazan, Yahudilerin Purim bayramıyla çakıştığına, Müslümanlara yönelik kısıtlama ve yerleşimcilerin baskınlarını kolaylaştırma politikası açıkça ortaya çıkmıştır. İşgal yönetimi, Mescid-i Aksa'daki Yahudi varlığını pekiştirmek ve İslami varlığı azaltmak için çabalamıştır. Ramazan ayında işgal yönetimi bu politikayı daha da sıkılaştırarak Mescid-i Aksa'da geleneksel olarak düzenlenen cuma gecesi itikafa kalma uygulamasını yasaklamıştır³.

Buna karşılık, Ramazan ayı boyunca sürekli saldırılara maruz kalmıştır. İşgal yönetimi, 16 Mart 2025 tarihinde, Ramazan ayının 16'sında 885 yerleşimcinin Purim bayramının yıl dönümünde Aksa'ya yoğun bir şekilde baskın düzenlemesine izin vermiştir⁴. Bu baskın, radikal Tapınak Grupları için bir başarı sayılmış ve bunu büyük bir coşkuyla kutlamışlardır. Öyle ki Tapınak Grupları Birliği, Purim baskınını kolaylaştırma konusundaki rollerinden dolayı 16 Mart 2025 tarihinde Mescid-i Aksa ve çevresindeki işgal polislerine Purim hediyeleri dağıtmıştır. Bu hediyeler Tapınak Dağı İdaresi adına imzalanmıştır. Bu da bu kuruluşların kendilerini bir mescid değil bir Tapınak olduğunu iddia ettikleri bu alanın yöneticileri olarak gördükleri anlamına gelmektedir⁵.

¹ Arabi 21, 28/2/2025. <https://tinyurl.com/3cb2y2w5>

² Omar Hamad, İşgal Yönetiminin 2025 yılı Ramazan Ayının İlk 15 Gününde Uyguladığı Kısıtlamalar, Quds International Institution, <https://qii.media/items/2185>

³ aljazeera.net, 14/3/2025. <https://aja.ws/ry85yr>

⁴ Filistin Ulusal Bilgi Merkezi, 2025 yılında Mescid-i Aksa'ya yönelik öne çıkan ihlaller, <https://info.wafa.ps/Pages/Details/35724>

⁵ Harem-i Şerif "Har Habayit" İdaresi, 16/3/2025, <https://tinyurl.com/yzj6399e>

2. Mescid-i Aksa'da Yahudi ritüellerinin yerine getirilmesiyle "Yahudi hakkı" olarak bilinen kavramın tesis edilmesi

2025 yılı, Mescid-i Aksa'da Tevrat'taki ritüelleri yerine getirmek için "Yahudi Özgürleşmesi" kavramının İsrail siyasi söyleminde çeşitli düzeylerde benimsenmesi konusunda dikkate değer bir artışa şahit olmuştur. Bu söylem, zamansal ve mekansal olarak Aksa'nın bölünmesinin önünü açmak, saldırılara siyasi ve dini destek sağlamak ve Aksa üzerindeki kontrolü pekiştirmek amacıyla sistematik bir kışkırtma aracı haline gelmiştir.

Bu bağlamda, Ramazan ayında, özellikle 12 Mart 2025 tarihinde, Purim bayramının başlamasından birkaç gün önce, bakanlar ve milletvekilleri de dahil olmak üzere 17 İsraili şahsiyet, ABD Kongresi'nden, Mescid-i Aksa'yı "Yahudi halkının ebedi ve tartışılmaz hakkı" olarak tanımasını talep eden bir mektubu imzalamıştır¹. Bu mektup, Tom Nisani'nin liderliğindeki radikal örgüt "Beyadenu" (Tapınak Dağı Elimizde) tarafından gönderilmiştir. Mektupta ayrıca, Likud partisinden İletişim Bakanı Shlomo Karai, Kültür ve Spor Bakanı Miki Zohar ile mevcut Likud Knesset üyeleri Dan Illouz, Ariel Kilenner, Moshe Bassal, Nissim Vitori, Hanoch Milovsky, Kiti Shitrit ve Avia Baron'un, Dini Siyonist Parti'den Simcha Rothman, Yahudi Gücü Partisi'nden Limor Son Har-Melich, Yitzhak Krozer ve Almog Cohen'in imzaları bulunmaktaydı. Bunlara ek olarak eski Knesset üyeleri, aralarında Haham Yahuda Glick, radikal Moshe Feiglin, Zehut (Kimlik) Partisi lideri, Kudüs Belediye Başkan Yardımcısı Arie King ve Samaria Yerleşimciler Konseyi Başkanı Yossi Dagan da mektubu imzalamıştır².

Bir diğer tehlikeli gelişme ise, 27 Mayıs 2025 tarihinde İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu'nun, işgalcilerin "Kudüs'ün birleşmesi" olarak adlandırdığı olayı anmak için düzenlenen merkezi kutlamalar sırasında, işgal altındaki Kudüs'te dini Siyonist hareketin en önemli dini otoritesi olarak kabul edilen Haham Abraham Kook Okulu (Harav Merkezi) hahamları ve hareketin liderlerinden oluşan bir topluluğa yaptığı konuşmadır. Radikal bakanlar Itamar Ben-Gvir ve Smotrich'in de katıldığı toplantıda Netanyahu'nun yaptığı konuşmada, "Aranızda oraya gitmemiş olan var mı? Oraya çıkacaksınız" ifadesiyle Mescid-i Aksa'ya baskın düzenleme sözü vermiş, kışkırtmada bulunmuştur. Dinleyiciler ise "Tapınak inşa edilecek ve Siyon dolacak" sloganları atarak karşılık vermiştir. Netanyahu, zorluğu nedeniyle "Kıyamet Savaşı" olarak adlandırdığı Gazze savaşını, Tapınakta sona erecek bir yükseliş yoluna benzetmiştir. Bununla, açıkça söylemese de, Aksa'nın kontrol altına alınmasının mevcut savaşın hedeflerinin merkezinde olduğunu ima etmektedir. Bu tehlikeli kışkırtıcı konuşma, İsrail'in Mescid-i Aksa üzerinde tam kontrol sağlamaya

¹ aljazeera.net, 15/3/2025, <https://aja.ws/d2uhlq>

² ARUTZ 7, 12/3/2025. <https://www.israelnationalnews.com/news/405279>

yönelik çabalarının öncüsü olan dini Siyonizm'in fikirleriyle örtüştüğü için, dini Siyonist çevrelerde çok popüler hale gelmiştir¹.

Netanyahu, Harav Merkezi'nde konuşma yaparken

28 Mayıs 2025 tarihinde Beyadenu örgütü, İsrail Knesset'inde "Tapınak Dağı'nda Yahudi özgürleşmesi" başlıklı özel bir oturum düzenleneceğine dair bir duyuru yayınlamıştır. Bu terim, İsrail çevrelerinde Mescid-i Aksa'da Tevrat ritüellerinin icra edilmesini yasallaştırma çabalarını ifade etmek için kullanılmaya başlanmıştır. Beyadenu örgütü ve Likud partisinden iki radikal Knesset üyesi, Yitzhak Eliyahu ve Ariel Kalaner, bu oturum için çağrıda bulunmuşlardır. Kudüs kaynakları, bu oturumun son yıllarda Knesset'te Aksa'nın zaman-sal ve mekansal olarak bölünebilmesinin yollarını tartışmak üzere düzenlenen, sonuncusu 2023 yılında gerçekleştirilen bir dizi oturumun parçası olduğunu belirtmektedir².

הה"כ דן אילון | הה"כ אריאל קלר

מחברים להחמין

לישיבת השדולה

למען חופש יהודי בהר הבית

בנושא:

ציון יום ירושלים

בהשתתפות:

שרים וחברי כנסת

יום חמישי, 3 ביוני 2025

20:00-18:00

בין השעות 18:00-20:00

באולם ירושלים, כנסת

ההחלטה אישית ואין להגבירה לאחר
הקמתו של ממשל הכנסת הנוכחית בהודעה המשותפת על אישור ההחלטות
הנוגעות לביטול חוקים שונים וכן אישור חוקים שונים
יש להציג בשטר הכיסוי העודד והות' / דרכון / רישיון נהיגה

כנסת המחוקקים לכנסת בשעה 09:30 | יש להגיע בדרכו הלילה
עד כי הודעות משטרי הכנסת נשאו ונשא יבוצעו למספרים בבניין הכנסת

המחוקקים יוצאו לזמנות את רכבם בליווי האולם שבשדר רבין פול פריז המועצת העליונה
במסגרת ישיבת השדולה יש להתייחס אל שטר הכיסוי של רישיון הרכב כמסמך ההאמה הכנסת, כי
הישיבה יפועה ששאלים עד השעה 16:00

דרכי הנהיגה בהתבדלות יבוצעו תחת חוקים שונים וכן ומהחלטה המרכזית
כיום באמצעות אג. 44-46. שאלים יבוצעו תחת חוקים שונים וכן ומהחלטה המרכזית
אנשים שישלמו עמדות האנשים הכוללת כרטיס העיר
תודיע מפורט על תשלום האנשים הכוללת

https://main.knesset.gov.il/Activity/General.aspx?Document=Knesset_Shullitas.pdf

קישור לזמן
הודעות שיופיעו
שאלים אבירי עזר

Beyadenu, Yahudilerin Mescid-i Aksa'da ibadet etme "hakını" onaylamak için Knesset'te bir oturum düzenleneceğini duyurmuştur.

¹ Al-Bawsala, 17/5/2025. <https://tinyurl.com/38hpk4sf>
Konuşmanın videosu YouTube'da yayınlanmıştır. <https://youtu.be/D9Gu7y3ZsTY?si=H5D3YtXLSijHlWla>

² Al-Quds City, 28/5/2025. <https://qii.media/news/44364>

3. Tapınak Gruplarının Yahudileştirme gündemlerine doğrudan siyasi destek ve güvenlik desteği olarak gördükleri radikal Ulusal Güvenlik Bakanı Itamar Ben-Gvir'in çabaları

Ben Gvir'in 2024 yılı ortasında yerleşimcilerin Mescid-i Aksa'da açıkça dini ritüeller gerçekleştirmelerine izin verme kararı, Aksa'da yeni bir dönemin başlangıcı olmuştur. Bu dönemde, Mescid-i Aksa'daki Yahudi varlığı, ziyaret fikriyle sınırlı olmaktan çıkıp resmi bir dini varlık haline gelmiştir. Bu, radikal Tapınak Gruplarını, Ben Gvir'in desteğiyle Aksa'da bu yeni varlık biçimini pekiştirmek için harekete geçirmiştir.

Bu nedenle, Ben Gvir'in 16 Ocak 2025 tarihinde Gazze'deki ateşkesin onaylanmasına tepki olarak hükûmetten istifa etmesi¹ radikal Tapınak Gruplarına yönelik medya ilgisinin nispeten azalmasına neden olmuştur.² Ancak, 18 Mart 2025 yılında hükûmete geri dönmesiyle, radikal Tapınak Gruplarının Mescid-i Aksa'daki ve medyadaki faaliyetleri ivme kazanmış ve sözde Tapınak Dağı İdaresi, Bakan Ben-Gvir'e Ramazan'ın son on günü boyunca Mescid-i Aksa'ya baskın düzenlenmesine izin verilmesi için resmi bir talepte bulunmuştur. Ancak, Gazze Şeridi'nde savaşın yeniden başlaması nedeniyle bu talep gerçekleşmemiştir³.

Ben Gvir'in hükûmete dönüşünün, özellikle Yahudilerin Pesah Bayramı'nın yaklaşmasıyla birlikte Tapınak Grupları tarafından kutlanması dikkat çekicidir. Tapınak Gruplarının önde gelen üyelerinden radikal Arnon Segal, işgal hükûmetinin Ulusal Güvenlik Bakanı olan radikal Itamar Ben-Gvir'in Pesah Bayramı kurbanını taşıdığı, yapay zeka tarafından üretilmiş bir görüntü paylaşmıştır⁴.

Arnon Segal tarafından yayınlanan, Ben Gvir'i Pesah Bayramı kurbanıyla birlikte gösteren bir yapay zeka görüntüsü

¹ aljazeera.net, 21/1/2025. <https://aja.ws/6qamky>

² Anadolu Ajansı, 19/3/2025. <https://tinyurl.com/yrv6bazw>

³ aljazeera.net, 23/3/2025. <https://aja.ws/n6rkio>

⁴ Al-Quds City, 6/4/2025. <https://qii.media/news/44192>

Tapınak Gruplarının Ben Gvir'e karşı tutumu, bu grupların onun hükûmetteki varlığını, kendilerine sağladığı imkanlar ve Aksa'da aldığı aşırı önlemler sayesinde, planlarını tamamlamak ve Mescid-i Aksa'da daha hızlı hareket etmek için tarihi bir fırsat olarak gördüklerini açıkça göstermektedir. Bu, Ben Gvir'in 17 Nisan 2025 tarihinde Pesah Bayramı'nda radikal Tapınak Gruplarının kutlamaları sırasında yaptığı açıklamada kendisi tarafından dile getirilmiştir: "30 yıldır yapılmayan şey benim görev süremde yapılacak ve bu büyük değişimi yönetme konusunda Tanrı'nın lütfuna nail olduğum için mutluyum¹."

Ben-Gvir'in işgal hükûmetine baskı yapma konusundaki rolü, Zehut (Kimlik) partisinin eski Knesset üyesi Moshe Feiglin'in yaptığı bir açıklamada şöyle vurgulanmaktadır: "İsrail hükûmetinin Ramazan ayında Mescid-i Aksa'yı Yahudilere kapatması, burayı hedef alan bir savaşta, hükûmetin şaşkıncı zayıflığını ve bu savaşın özünü tamamen anlamadığını göstermektedir." Feiglin sözlerinin devamında şöyle demiştir: "Bakan Ben-Gvir bu konuyu, düşmanın kendisinin de ifade ettiği üzere savaşın özü olarak görüyorsa, Yahudilerin Tapınak Dağı'nı ziyaret etmelerine getirilen yasağın kaldırılmasını hükûmete geri dönme şartı olarak öne sürmeliydi²."

Pesah Bayramı ile birlikte, Ben Gvir'in bahsettiği bu değişiklikler doğrulanmıştır. 17 Mayıs 2025 tarihinde, Pesah Bayramı'nın beşinci gününe denk gelen tarihte, Mescid-i Aksa, tarihindeki en büyük saldırıya tanık olmuştur. O gün toplam 2.258 yerleşimci Mescid-i Aksa'ya baskın düzenleyerek Aksa genelinde Yahudi ritüellerini gerçekleştirmiştir³.

221 Nisan 2025 tarihinde Tapınak Grupları, Ulusal Güvenlik Bakanı Itamar Ben-Gvir'e, 25 Mayıs Pazar akşamı ile 26 Mayıs Pazartesi akşamı arasında sözde Kudüs Günü sırasında Mescid-i Aksa'yı, baskın yapan Yahudilere açması için bir dilekçe sunmuştur. Dilekçede, yerleşimciler Aksa içinde ibadet özgürlüğünün tam olarak sağlanmasını talep etmişlerdir. Bu talep, ritüellerini gerçekleştirmek için tallit, tefilin ve Tevrat parşömenleri gibi kutsal nesnelere adlandırdıkları eşyaların Aksa'ya sokulmasını da içermektedir⁴.

Tapınak Gruplarının uyguladığı bu baskı sonucunda, 30 Haziran 2025 tarihinde radikal bakan Itamar Ben-Gvir, Mescid-i Aksa'daki işgal polisine, yerleşimcilerin Aksa içinde dans ve şarkı etkinlikleri düzenlemesine izin vermesi talimatı vermiştir⁵. Bu, Mescid-i Aksa'nın, düğün merasimleri ve reşit olma törenleri (bar mitzvah) dahil olmak üzere orada gerçekleştirilen ritüeller için ayrılması anlamına gelmekteydi ve radikal Tapınak Grupları tara-

¹ Anadolu Ajansı, 18/4/2025. <https://tinyurl.com/33s7wxe2>

² aljazeera.net, 23/3/2025. <https://aja.ws/n6rkio>

³ Al-Quds City, 17/4/2025. <https://tinyurl.com/4wcv2dzw>

⁴ samanews, 20/4/2025. <https://tinyurl.com/y23yfrux>

⁵ aljazeera.net, 4/7/2025. <https://aja.ws/g1odgl>

findan hemen benimsenerek neredeyse her gün uygulanmıştır. Bu gruplar, yapılan bu değişikliği, özellikle işgal devleti ile İran arasındaki savaşın sona ermesinden sonra gerçekleştiği için, çok büyük ve merkezi bir değişiklik olarak ve bölgedeki tüm muhalif güçler üzerinde Siyonistlerin zaferini ilan etmesinin bir tezahürü olarak görmüşlerdir¹.

12 Haziran 2025 tarihinde İbrani kaynaklar, Itamar Ben-Gvir'in, bazı yerleşimcilerin Mescid-i Aksa'da Talmud ritüellerini yerine getirmelerini, dans etmelerini, şarkı söylemelerini ve bayrak taşımalarını engelledikleri için polis yönetimini sert bir şekilde azarladığını ortaya çıkarmıştır. İşgal polisi genel müfettişi Danny Levy ve Kudüs Polis Tugayı komutanı Amir Arzani eşliğinde Mescid-i Aksa'ya yaptığı baskında Ben Gvir öfkeyle şöyle sormaktaydı: "Tapınak Dağı'nda Yahudilerin bayraklarına el koymanın ne anlama geldiğinin farkında mısınız? Bunun dünyadaki Yahudiler üzerinde yarattığı etkiyi anlıyor musunuz?"

Güvenlik Boyutu

İşgal polisi, Mescid-i Aksa'yı Yahudileştirme planlarını uygulayanlar arasında ön saflarda yer almaktadır. Çünkü Aksa üzerinde İsrail egemenliğini dayatmak ve İslami karakterini değiştirmek konusunda en etkili güvenlik gücü polislerdir. Polis, kendisini Aksa'nın güvenliği ve huzurunun garantörü olarak göstermektedir. Ancak sahadaki gerçeklik, rolünün başka bir yönünü ortaya koymaktadır. İşgal yönetiminin kendi gündemini uygulamaya koyarken ve Aksa'daki Yahudi varlığını korumaktan öte, Aksa'da yeni bir Yahudileştirme gerçekliğinin şekillenmesinde doğrudan katılım göstererek görevler üstlenmektedir.

İşgal polisi, Yahudileştirme sürecinde merkezi bir araç haline gelmiş, yerleşimcilerin günlük saldırılarını güvence altına almış, onların Yahudi dini ritüellerini gerçekleştirmelerine imkan tanımış ve özellikle doğu bölgesi ve Babü'r Rahme çevresinde Aksa'nın avlusundaki hareketlerini organize etmiştir. Özellikle Müslümanların önemli dini bayramlarında giriş ve çıkış saatlerini tamamen kontrol ederek ve sayılarını azaltarak üzerlerindeki baskıyı artırmıştır.

Son yıllarda işgal polisi, Mescid-i Aksa'yı hedef alan üç büyük Yahudileştirme kampanyasına odaklanmıştır:

- **Mescid-i Aksa'nın mekansal olarak bölünmesi**

Mescid-i Aksa'nın belirli alanlarını, doğu bölgesi ve Babü'r Rahme avlusu başta olmak üzere, yerleşimcilerin istilasına tahsis ederek.

- **Mescid-i Aksa'nın zamansal olarak bölünmesi**

¹ israelhayom, 30/6/2025. <https://tinyurl.com/4r2x6ws2>

² m3rajnet, 12/6/2025. <https://m3raj.net/?p=21322>

Yahudi dini bayramlarına göre artan ve azalan saatler boyunca, Müslümanların Aksa'ya girmeleri yasaklanmakta veya en az 100 metre uzaklıkta kalmaları zorunlu kılınmaktadır.

- **Tapınağın manevi inşası**

Mescid-i Aksa'nın avlusunda Yahudi dini ritüelleri gerçekleştirilerek ve sürekli tekrarlanan bir uygulama haline getirilerek, tamamen İslami bir simge olmaktan çıkartılıp Yahudiler ve Müslümanlar için ortak bir dini alan haline getirilerek, tamamen bir Yahudi kutsal mekanına dönüştürülmesinin önünün açılması amaçlanmaktadır.

2025 yılının başından bu yana, işgal polisi, kendilerine koruma ve destek sağlayan radikal Bakan Itamar Ben-Gvir'in doğrudan siyasi motivasyonu altında hareket ettiği için, bu güvenlik rolü önemli ölçüde artmıştır. Bu, Mescid-i Aksa'yı daha çok hedef almalarını ve silah zoruyla dayatılan yeni bir gerçekliğe doğru yol almasını sağlamıştır.

Güvenlik konusundaki bu değişim, 2025 yılında beş tehlikeli gerginlikle kendini göstermiş ve bunların tümü Aksa içinde Yahudileştirme projesinin pekiştirilmesi bağlamında gerçekleşmiştir.

- **Ramazan ayında Mescid-i Aksa'da itikafın sona erdirilmesi**

İşgal polisi, cuma geceleri ve Ramazan'ın son on gecesi boyunca Müslümanların Mescid-i Aksa'da itikafa girmesine engel olmuştur. Aksa avlusuna birkaç kez baskın düzenleyerek itikafa girenlere saldırmış ve öncü olanları mescitten çıkarmak ve Müslümanların varlığını kontrol altına almak için çabalamıştır.

Ramazan ayında itikafa girenlerin Mescid-i Aksa'dan çıkarılması, 2025 yılında işgal polisi tarafından yürütülen güvenlik önlemlerinin en belirgin yönlerinden biri olmuştur. Bu önlemlerin amacı, Aksa'da İslami varlığı azaltmak ve yerleşimcilerin Ramazan'ın ilk 20 günü boyunca devam eden saldırılarına zemin hazırlamaktı. Bu olay, Ramazan'ın 16. günü (16 Mart 2025) Purim yıl dönümüne denk gelen ve 885 yerleşimcinin yoğun güvenlik önlemleri altında Mescid-i Aksa'ya baskın düzenlediği en tehlikeli saldırıyla zirveye ulaşmıştır¹.

BBu saldırıdan önce, Ramazan'dan bir ay önce sistematik bir güvenlik kampanyası başlatılmıştır. İşgal polisi, Kudüs şehrinde, özellikle de başta el-İseviyye olmak üzere Mescid-i Aksa'ya yakın mahallelerde güvenlik kordonu oluşturmuş ve el-İseviyye, tehdit ve sindirmenin doğrudan hedefi haline gelmiştir. 11 Şubat 2025 tarihinde, işgal yönetimi istihbarat servislerinde el-İseviyye dosyasından sorumlu yetkili, Facebook sayfası üzerinden Ramazan'ın son on günü boyunca güvenliği bozan herkese "demir yumrukla müdahalede bulunulacağı" vaadinde bulunmuştur².

¹ 2025 yılında Mescid-i Aksa'ya karşı işlenen en önemli ihlaller, adı geçen kaynak.

² Omar Hammad, Bir haftalık süreçte Kudüs, 5-11 Şubat 2025, Quds International Institution, <https://qji>.

Bu bağlamda, işgal polisi Mescid-i Aksa'ya girenlere sıkı kısıtlamalar getirmeye başlamıştır. 22 Şubat 2025 tarihinde resmi İbrani Yayın Kurumu'nun yayınladığı bir rapora göre, Özgürlük Tufanı Anlaşması kapsamında serbest bırakılan mahkumların Aksa'ya girmesi yasaklanırken, giriş izinleri belirli yaş grubuyla sınırlandırılmıştır:

- Erkekler için 55 yaş üstü.
- Kadınlar için 50 yaş üstü.
- Yanlarında yetişkin biri olmak şartıyla 12 yaş altı çocuklar¹.

Buna paralel olarak, işgal polisi 23 Şubat 2025 tarihinde resmi internet sitesinde Kudüs'te her gün 3.000 polis memurunun görevlendirileceğini duyurmuştur². 24 Şubat 2025 tarihinde, İsrail Güvenlik Bakanı ile Emniyet, Şin Bet ve Cezaevi Hizmetleri temsilcileri arasında üst düzey bir güvenlik toplantısı düzenlenmiştir. Toplantı sonucunda bir dizi sıkı güvenlik önlemi önerilmiştir. Bunların en önemlisi, Ramazan ayında Aksa'da haftalık Cuma namazına katılmak üzere Batı Şeria'dan gelen Müslümanların sayısının 10.000 kişiyle sınırlandırılması kararıdır³.

Baskınlara gelince, 02 Mart 2025 tarihinde işgal polisi, Meğaribe Kapısı'nın sadece sabahları (7.00-11.00) yerleşimcilere açık olacağını duyurmuştur. Bu, sıkılaştırılmış şartları hafifletici bir önlem gibi görünmekteydi, ancak aslında baskınların yapıldığı saatlerde güvenlik baskısının yoğunlaşmasının önünü açmıştır⁴.

Ramazan'ın ilk cuma gecesi olan 06 Mart 2025 tarihinde işgal kuvvetleri, akşam ve teravih namazının ardından Kible Mescidi'ne baskın düzenlemiş, sabah baskını öncesinde namaz kılanların toplanmasını önlemek bahanesiyle itikafa girenleri dışarı atmışlardır. Bu olay, 13 Mart 2025 tarihindeki ikinci cuma gecesi de tekrarlanmıştır. İsrail işgal kuvvetleri, Aksa içinde provokatif devriyeler düzenlemiş ve itikafa girenleri zorla dışarı atmıştır⁵.

- **İran'a karşı yürütülen savaşı Mescid-i Aksa'yı kapatmak için kullanmak**

İşgal yönetimi, savaşın çoğu gününde Mescid-i Aksa'nın kapılarını tamamen kapatarak, bazı günler girişleri çok az sayıda kişiyle sınırlamıştır. Bu, Mescid-i Aksa üzerindeki tam kontrolün sahada gösterilmesi ve Aksa'nın işgal yönetiminin güvenlik hakimiyetine tabi olduğu yönünde açık bir mesaj olmuştur.

[media/index.php?s=26&cat=65&id=2173](https://qii.media/index.php?s=26&cat=65&id=2173)

¹ Omar Hamad, İşgal Yönetiminin 2025 yılı Ramazan Ayının İlk 15 Gününde Uyguladığı Kısıtlamalar, Quds International Institution, <https://qii.media/items/2185>

² Adı geçen kaynak.

³ Adı geçen kaynak.

⁴ Adı geçen kaynak.

⁵ Adı geçen kaynak.

- **Günlük olarak gerçekleştirilen baskınların süresinin uzaması, baskına katılanların sayısının artması, baskına katılan grupların büyüklüğü ve sayılarının artması.**

Bu, Mescid-i Aksa'ya baskın için ayrılan sürenin uzatılması, aynı anda baskın yapan grupların ve her grup içindeki kişilerin sayısının artırılmasıyla gerçekleştirilmektedir. Ramazan'ın ortasına gelindiğinde, Tapınak Grupları ayın geri kalanında saldırıları artırmak için bir baskı kampanyası başlatmış ve işgal polisi bu çağrılara hemen yanıt vermiştir. Mescid-i Aksa görevlilerine, Ramazan'ın 17'sinden itibaren sabah baskınlarının süresini 20 dakika daha uzatarak, 7.00 ile 11.20 arasında tutmaları talimatı verilmiştir. Bu, işgalin güvenlik kolu ile Yahudileştirme grupları arasındaki uyum ve koordinasyonu göstermektedir¹.

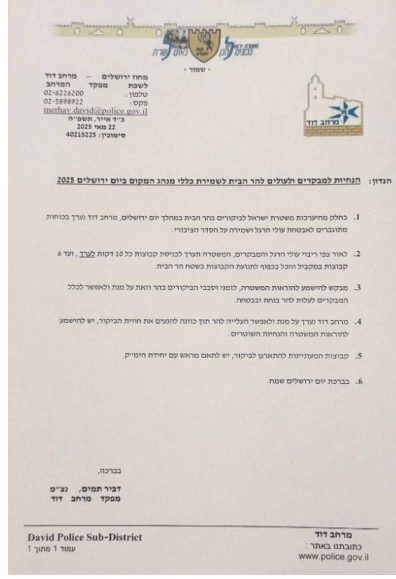
Pesah Bayramı öncesinde işgal polisi, Aksa'ya baskın düzenleyenlere ibadet özgürlüğü garantisi veren ve çok sayıda kişinin girişini kolaylaştıran bazı talimatlar yayınlamıştır. Baskın koşullarına gelince, bu yıl temel bir değişiklik yaşanmış ve merkezi saldırılar sırasında her biri 200 Siyonist Yahudi'yi içeren üç, bazen de dört grubun aynı anda Aksa'ya girmesine izin verilmiştir. Bu, Mescid-i Aksa'da aynı anda 600 yerleşimcinin bulunabileceği anlamına gelmekteydi. 26 Mayıs 2025'teki sözde Kudüs Günü'nde işgal kuvvetleri, altı grubun, yani 1.200 işgalcinin aynı anda mescide girmesine izin vereceklerini açıklamıştır. O gün boyunca 2.092 yerleşimci Aksa'ya baskın düzenlemiş ve bu, o güne kadar sözde Kudüs Günü'nde gerçekleşen en büyük baskın olmuştur².

İşgal polisi, başlangıçta bu taleplerin bir kısmını reddettiğini iddia etse de, sözde Kudüs Günü boyunca Tapınak Gruplarının taleplerine açıkça destek vermiştir. 28 Mayıs 2025 tarihinde, Tapınak Gruplarından birinin Mescid-i Aksa'nın içinde işgal bayrağını dikme talebini reddettiğini açıklamış, ancak gerçekte bayrakların toplu olarak dikilmesine, hatta işgalcilerin avlu içinde bayrakları dikerken hatıra fotoğrafları çekmelerine izin vermiştir. Bu olay, işgal polisinin bu gruplarla pratik olarak iş birliği içinde olduğunu doğrulayan bir sahne olmuştur. Organizasyon anlamında, baskınlar benzeri görülmemiş bir şekilde gerçekleştirilmiştir. Her on dakikada bir yeni bir grup içeri girmiş ve altı grup aynı anda Aksa'nın avlusunda hazır bulunmuştur. Bu durum, işgal polisi ile Tapınak Grupları arasında yüksek düzeyde bir hazırlık ve koordinasyon olduğunu göstermektedir³.

¹ Adı geçen kaynak.

² Ziad Abhis'a ait Facebook sayfası, 26/05/2025. <https://www.facebook.com/share/p/1NmknRndi/>

³ Omar Hamad, Kudüs'ün işgalinin yıl dönümünde Mescid-i Aksa'da tehlikeli gerginlik 2025: İsraili politikacıların katılımıyla Yahudileştirme sahnesi, Al-Quds City web sitesi, 27/5/2025. <https://qji.media/index.php?s=30&id=1328>

İşgal polisi tarafından yayınlanan sözde Kudüs Gününde yapılacak baskınlar ve baskın yapan grupların sayısında yapılacak değişiklikler hakkında talimatlar

- **Yerleşimcilerin Mescid-i Aksa'ya baskın düzenlemesinin desteklenmesi**

Yerleşimciler, işgal polisi tarafından herhangi bir kısıtlama veya caydırıcı önlem olmaksızın, Aksa içindeki çoğu Yahudi ritüelini yerine getirerek, Aksa'nın kutsallığını ihlal eden bir sahneye imza atmış, İşgal polisi de, bu kişilere kolaylık ve koruma sağlamıştır.

- **Baskın ritüelleri bağlamında dans ve şarkıların adanması**

İşgal polisi, Ben Gvir'in doğrudan talimatıyla, Aksa'nın avlusunda Yahudiler tarafından düzenlenen dans ve şarkı eğlencelerini, düğünleri ve dini reşit olma törenlerini desteklemiştir. Bu, Siyonist Yahudilerin baskınlarının niteliğinde, ziyaretlerden kutlamalara ve ritüellere doğru niteliksel bir değişime yol açmıştır.

Bu şekilde, işgal polisi bugün sadece bir güvenlik gücü değil, Mescid-i Aksa üzerindeki çatışmanın merkezi aktörü haline gelmiş, Yahudileştirme projesinin öncülüğünü yapmış, dini ve mekânsal egemenliğin sınırlarını yeniden çizerek İslami çevresinden koparmaya ve Siyonist anlatıya göre yeniden şekillendirmeye çalışmaktadır.

İran'a karşı yürütülen savaş sırasında Aksa'nın kapatılması referans noktasının değişmesi demektir

Siyonist işgal kuvvetlerinin İran'a karşı 13 Haziran 2025 tarihinde şafak vakti başlayıp 25 Haziran 2025 tarihinde sona eren ve 12 gün süren savaş sırasında, işgal kuvvetleri savaş nedeniyle ülke genelinde toplanmaları önlemek gerekçesiyle Mescid-i Aksa'yı Müslümanlara kapatmıştır¹.

¹ Al-Ayam, 26/6/2025. <https://tinyurl.com/yr2d26p7>

Mescid-i Aksa'nın bu şekilde kapatılması, Nekse arifesinde ve 1967'de Mescid-i Aksa ile Kudüs'ün doğusunun işgalinin ardından, işgal kuvvetleri tarafından ülke topraklarının bir parçası olarak kabul edilmesini pekiştirmiştir. İşgal yönetimi, bu önlemleri Batı Şeria'daki camilere uygulamamıştır. Çünkü bu camiler yasal olarak İsrail askeri işgali altında kalmaya devam etmektedir ve resmi olarak ilhak edildikleri ilan edilmemiştir. Mescid-i Aksa'ya ise Tel Aviv gibi 1948'den beri işgal altında tutulan şehirlerin topraklarına davrandıkları gibi davranmaktadırlar. Dolayısıyla bu operasyon, İsrail'in Aksa üzerindeki egemenliğini kutsama ve ülke topraklarına ilhak edilmesini teyit etme niteliğindedir.

Ayrıca bu operasyon, Mescid-i Aksa'nın yönetimi ile ilgili otoriteyi İslami Vakıflar İdaresinden işgal hükümetine devretme yönündeki işgal kuvvetlerinin çabalarının bir devamı niteliğindedir. İşgal yönetimi, kapatma süresi boyunca İslami Vakıflar İdaresi çalışanlarının görevlerini yerine getirmek için Aksa'ya girmesini engellemiştir. Bu, 2017'deki Esbat Kapısı ayaklanması sırasında veya 2020'deki Korona salgını sırasında Aksa'nın kapatılmasından farklı bir durumdu. Bu eylem, işgalin gözünde İslami Vakıflar İdaresinin rolünün tanımını değiştiren ve İdareyi, Aksa'ya girmesine izin verilen tek kişiler olan Mescid-i Aksa muhafızlarının rolüyle sınırlayan tarihi bir örnek teşkil etmektedir. Böylece, Aksa'da tüm İslami Vakıflar İdaresi çalışmaları 12 gün boyunca sekteye uğratılmıştır. Belirli namaz vakitlerinde bile, muhafızlar ve bazı çalışanlardan oluşan namaz kılanların sayısı yaklaşık kırk kişiyi, o dönemde Cuma namazı kılanların sayısı da 450 kişiyi geçmemiştir¹.

Bu konuda dikkat çeken nokta ise, kapatma kararının, dua etmenin hiçbir koşulda kesintiye uğramaması gerektiğine inanan Haredi partilere nezaket göstergesi olarak, günün her saati yerleşimcilerle dolu olan Burak Duvarı bölgesini kapsamamış olmasıdır².

İsrail'in İran'a karşı yürüttüğü savaş bağlamında, Netanyahu'nun 12 Haziran 2025 tarihinde savaştan bir gün önce Burak Duvarı bölgesine baskın düzenlediğini ve duvarın çatlaklarından birine bir kâğıt parçası yerleştirirken fotoğraflandığına işaret etmek gerekir. 13 Haziran 2025 tarihinde, Netanyahu'nun ofisi kağıttaki yazının içeriğinin bir fotoğrafını yayınlamıştır. Fotoğrafta, işgalci güçlerinin İran'a karşı yürüttüğü savaşın adı olan Yükselen Aslan adından alınan "Aslan gibi yükselen bir halk" ifadesi yer almaktaydı³. Bu davranış, Netanyahu ve radikal hükümetinin, kendilerini çok sayıda cephede önemli bir dini savaşta olduklarına ve bu savaşın sonunda Tapınağı inşa edeceklerine inandıkları fikrini pekiştirmektedir.

¹ aljazeera.net, 20/6/2025. <https://tinyurl.com/3x6fyr74>

² Abdullah Maruf, aljazeera.net, 20/6/2025. <https://aja.ws/78hvxm>

³ Şarkul Avsat gazetesi (Facebook), 13/6/2025. <https://tinyurl.com/bdzk8kuk>

Yerleşimcilerin bu hukuki zaferi, 13 Mayıs 2025 tarihinde işgal mahkemesi tarafından alınan bir başka kararla teyit edilmiştir. Bu kararla, sözde İkinci Pesah Bayramı tatiliyle aynı zamana denk gelen günde, Mescid-i Aksa'ya bir kurban sokmak ve orada kesmek için girişimde bulunduktan sonra tutuklanan altı yerleşimci serbest bırakılmıştır. Bu karar, işgal devletinin yasal kuruluşu tarafından bu saldırılara teşvik olmuş ve radikal tapınak gruplarına yasal koruma sağlamıştır. Ayrıca, kaçınılmaz olarak bu gruplara, bu tür saldırıların yasal sonuçlarından korkmadan Aksa'ya daha fazla saldırı düzenlemeyi düşünmeleri için bir teşvik anlamı taşımıştır¹.

Dini Boyut

Radikal Tapınak grupları Mescid-i Aksa'yı Yahudileştirmeye çalışan dini Siyonist hareketin en önde gelen cephesi olarak 2025 yılında da, Yahudilerin Mescid-i Aksa'ya Tapınak Dağı olması nedeniyle girmesini yasaklayan geleneksel resmi Yahudi dini pozisyonunu zayıflatmaya devam etmiştir. Bu yasak, Yahudi hukukunda Tapınak Dağı olarak bilinen yere girmek için belirleyici kabul edilen iki temel şartın bulunmamasına dayanmaktadır:

- **İlk şart ilahi işarettir:** Beklenen Kurtarıcının ortaya çıkışı, gökten Tapınak'ın inişi veya Mesih Çağının gelişidir. Bunlar, Yahudi dini kavramlarına göre Mesih çağının başlangıcının sembolleridir.
- **İkinci şart ise arınmadır:** Ölülere dokunmak, aynı çatı altında bulunması veya mezarlıklara girilmesi, "büyük necaset" olarak bilinen bir şeyin kaynağı olarak kabul edilir ve bu necaset, "kırmızı inek" ritüeli olarak bilinen nadir ve karmaşık bir ritüel ile giderilebilir. Bu durumla bağlantılı olarak, resmi hahamlık, "Kutsalların Kutsalı" olarak bilinen yerin kutsallığının bozulmasından korkmaktadır. Bu nedenle, bu yerin tam konumunun belirlenmesi ve arınma şartının yerine getirilmesi gerekmektedir².

Buna göre, resmi dini tutum, yerleşimcilerin Mescid-i Aksa'ya baskın düzenlemesine karşı çıkmaya devam etmektedir. Ancak, 2025 yılında Tapınak grupları bu ideolojik engeli aşmak ve dört paralel yol izleyerek sahada yeni bir gerçeklik dayatmaya çalışmışlardır:

Birinci yol: Geleneksel dini otoritelerin aşılması

Tapınak grupları, Netanyahu hükûmetinin, özellikle de Ulusal Güvenlik Bakanı Itamar Ben-Gvir'in sağladığı siyasi koruma ve güvenlik korumasından yararlanarak, hahamların

2025, Quds International Institution, <https://qii.media/index.php?s=26&cat=65&id=2172>

¹ m3rajnet, Marsad Mayıs 2025.

² Hisham Yaquob (editör) ve diğerleri: 15. Aksa Raporu, Quds International Institution, Beyrut, 1. baskı, 2021, s. 94.

arınma olmaksızın Aksa'ya girmeyi yasaklayan kararlarını kasten görmezden gelmişlerdir. Radikal hahamlar, bekar ya da evli olsun, yerleşimci kadınların "arınma" ritüelini gerçekleştirdikten sonra Mescid-i Aksa'ya girmelerine izin veren bir fetva yayınlamışlardır. Bu eğilim, baskınlara katılan Yahudilerin sayısını artırmayı amaçladığı için tehlikeli bir tırmanışa işaret etmektedir¹.

İkinci yol: Kırmızı inek ritüelini yerine getirme ve bununla arınma konusunda ilerleme kaydedilmeye çalışılması

2025 yılında, 2021 yılında Teksas'tan Ramallah'ın kuzeyindeki Shilo yerleşim yerine beş kırmızı ineğin ithal edilmesinin ardından ortaya çıkan kırmızı inekler konusunda bazı gelişmeler yaşanmıştır. 2024 yılı, sözde tapınak alanı, yani Mescid-i Aksa'nın bulunduğu alana girmeye hazırlık olarak kırmızı inek arınma ritüelinin gerçekleştirilebildiği ilk yıl olmuştur. Bu eylem, Talmud'da belirtilen tarihte, yani Müslümanların Ramazan Bayramı ile aynı zamana denk gelen İbrani takviminin Nisan ayının ikinci gününde gerçekleşmemiştir.

2025 yılında bu konu yeniden gündeme gelmiştir. Ancak bu defa dikkat çekici olan, bu ritüeli Mesih'in yakında geri döneceğinin dini işaretlerinden biri olarak gören ve gerekliliğini geniş çapta yaymaya çalışan ABD'deki Evanjelik Hıristiyan Siyonist hareketin bu konuyu güçlü bir şekilde desteklemesi olmuştur. Bu yıl İbrani takviminin Nisan ayının ikinci günü, Ramazan Bayramı'nın ikinci günü olan 31 Mart 2025 tarihine denk gelmiştir. Kırmızı ineğin kurban edilmesi ritüeli, açıklanmayan nedenlerle bu yıl gerçekleştirilmemiştir. Ancak gözlemciler, bunun ana nedenlerinden birinin, sürece ilişkin güvenlik endişelerinin yanı sıra, Büyük Hahamlığın bu beş ineği kabul etmemesi olduğunu düşünmektedir.

Ancak bu durum, Tapınak Gruplarının kırmızı inek konusunu gündemde tutmalarını engellememiştir. Beş kırmızı inek fikrinin babası olan radikal haham Tzahi Mamo'nun liderliğindeki Boneh Israel kuruluşu, Amerikan Evanjelik Hıristiyan dernekleriyle iş birliği yaparak, 01 Temmuz 2025 Salı günü işgal altındaki bölgenin kuzeyinde yapay bir tepede kırmızı ineğin kurban edilmesi ritüeli konusunda eğitim düzenlemiştir. Eğitim tüm ritüelleri kapsamış ve koşullar elverdiğinde Zeytin Dağı'nda bu ritüeli gerçekleştirmek için hazırlık olarak (kırmızı olmayan) gerçek bir inek üzerinde gerçekleştirilmiştir².

¹ m3rajnet, 17/5/2025. <https://m3raj.net/?p=20902>

² RNS RELIGION NEWS SEVICE • 11/7/2025. <https://tinyurl.com/ympb6ra>

Filistin'in kuzeyinde kırmızı ineğin kurban edilmesi ritüeli ve yakılması konusunda verilen eğitim

Burada, Talmud'da kırmızı ineğin kesilmesi için belirlenen tarih (İbrani takviminde Nisan ayının 2. günü) ile Ramazan Bayramı'nın çakışmasının, bu ritüelin sonuçlarından korkulduğu için bugüne kadar gerçekleştirilememesinin en önemli nedenlerinden biri olduğu ifade edilebilir. Bu, özellikle Filistin direnişinin 7 Ekim 2023 tarihinde gerçekleştirmiş olduğu Aksa Tufanı Operasyonunu haklı göstermek için vurguladığı noktalardan biridir. 2026'nın aynı kesişimi göreceğimiz son yıl olacağı ve İbrani takviminin Nisan ayının ikinci gününün 20 Mart 2026 tarihine denk geleceği, bu tarihin de büyük olasılıkla Ramazan Bayramı'nın birinci veya ikinci günü olacağı unutulmamalıdır. 2027'de ise, üç yılda bir İbrani takvimine giren on üçüncü İbrani ayının eklenmesiyle aylarda bir değişiklik olacaktır. 07 Mayıs 2025 tarihinde, ABD'nin İsrail Büyükelçisi Mike Hackaby, eşi ile birlikte Ramallah'ın kuzeydoğusundaki Shilo yerleşim yerini ziyaret etmiş ve Yerleşim Konseyi Başkanı Yisrael Gantz ile görüşmüştür. Hakabi, ziyaretine beş kırmızı ineğin yetiştirildiği çiftliği gezerek başlamıştır. Radikal Tapınak grupları, Yahudiler için arınma koşulunu yerine getirmek için bu ineklere güvenmektedir. Bu inekleri, dini inançlarına göre, Mescid-i Akşa'nın bulunduğu yerde Üçüncü Tapınağın yakında inşa edileceğini ve Mesih'in geleceğini gösteren peygamberlik işareti olarak görmektedirler¹.

ABD'nin İsrail Büyükelçisi Mike Hackaby, kırmızı ineklerin yetiştirildiği çiftliği ziyaret ederken

¹ aljazeera.net, 7/5/2025. <https://aja.ws/fsyv17>

Üçüncü yol: Mescid-i Aksa'da hayvan kurban etme girişimleri

2025 yılı, Mescid-i Aksa'da kurban kesme girişimleri ve bu girişimlerin artması açısından dikkate değer gelişmelere sahne olmuştur. Bu yıl, bu raporun yazıldığı tarihe kadar en büyük gelişmenin kurban fikri konusunda yaşandığı söylenebilir. Zira bu gruplar için Pesah Bayramı dönemiyle sınırlı olan kurban kesme fikri, herhangi bir zamanda veya ortaya çıkabilecek herhangi bir fırsatta, canlı veya ölü herhangi bir biçimde bu kurbanları sunmaya açık hale gelmiştir. Bu yıl, Tapınak Grupları Pesah Bayramı sırasında kurban ritüelini gerçekleştirememiştir. Ancak bunu baskınlar, belirli siyasi ve dini açıklamalarla, Pesah Bayramı dışındaki mevsimlerde ve özel günlerde Mescid-i Aksa'ya kurban getirme girişimleri konusunda ilerleme kaydederek telafi etmeye çalışmışlardır.

Bu yıl kurban fikri, bu defa Pesah Bayramı ile ilgili olmayan üç temel adımda gelişmiştir:

1. İkinci/Küçük Pesah Bayramı'nda Aksa'ya canlı kurban sunulması: Radikal Tapınak Grupları, 2022'den beri kutlanan marjinal bir günü yeniden canlandırmıştır. Bugün, İkinci Pesah olarak adlandırılır ve daha sonraki dönemde, Pesah Bayramında kurban sunamayanlar için Yahudi geleneğinde belirlenmiş dini bir gün olarak kabul edilmektedir. Bu bayram, radikal Tapınak Gruplarının dini otoriteleri tarafından sadece üç yıl önce yeniden canlandırılıncaya kadar yüz yıllar boyunca unutulmuştu. Bu yıl, radikal Tapınak Grupları, 12 Mayıs 2025 tarihinde meydana gelen tehlikeli bir olayda, ilk kez canlı bir kurbanı Mescid-i Aksa alanına sokmak için bugünü kullanmışlardır. Dokuz kişilik bir yerleşimci grubu, kurban olarak sunmak amacıyla küçük bir keçiye Gavanime Kapısı'ndan Aksa'nın avlusuna sokmayı başarmıştır. Bu eylem, Mescid-i Aksa muhafızlarının ve olay yerinde bulunan bir dizi Kudüslü sivilin fark etmesi sayesinde engellenmiş ve bu plan kurban sunulmadan son anda bozulmuştur. Ancak yerleşimciler, 1967'den bu yana ilk kez Mescid-i Aksa sınırları içine kurban sokmayı başarmışlardır¹.

Bir grup yerleşimcinin Mescid-i Aksa'ya baskın düzenlemesi ve Aksa sınırları içine canlı bir kurban sokmaya çalışması

¹ Maan haber ajansı, 12/5/2025. <https://www.maannews.net/news/2139611.html>

2. Şavuot (Tevrat'ın verilmesi) Bayramı sırasında önceden kesilmiş olan bir kurbanın içeri sokulması: Tapınak Grupları, üç büyük hac mevsiminden biri olan bu bayramdan yararlanmışlar ve yerleşimcilerden biri, 02 Haziran 2025 tarihinde, Yahudi dini mitolojisinde bulunan ve aslında Silsile Kubbesi olan sunak yerine, kanıyla birlikte kesilmiş bir kurban sokmaya çalışmıştır. Yerleşimci, kurban edilen hayvanın kanını kubbenin zeminine dökmek amacıyla Silsile Kubbesi'ne çok yakın bir alana ulaşmayı başarmış, ancak Silsile Kubbesi'ne ulaşamamıştır. Bu eylem, kesim işlemi gerçekleştirilmese bile, sunakta kurban kanının dökülmesinin sembolizmini öne çıkarmayı amaçlamaktadır¹.

Silsile Kubbesi'ne kesilmiş bir kurban sunmaya çalışan yerleşimcinin tutuklanması

3. Şavuot Bayramı sırasında ekmek (hasat kurbanı) getirilmesi: Yukarıda bahsedilen aynı girişimde, yerleşimci ekmek getirmiş ve Kubbet'üs Sahra meydanına atarak, Yahudi geleneklerine göre Şavuot Bayramı sırasında sözde tapınakta sunulan hasat kurbanını sembolik bir şekilde yerine getirmiştir².

Bu girişimler, temelde kurban fikriyle ilişkili bir bayram olan Pesah Bayramı sırasında değil, daha çok kurbanla doğrudan ilişkili olmayan zamanlarda gerçekleşmiştir. Bunlardan biri, son zamanlarda gündeme gelen marjinal bir olay iken, ikincisi ise genellikle kurban fikriyle ilişkilendirilmeyen bir girişimdi, ancak Aksa'da kurban sunma girişimleri arasında görülmüştür. Bu, radikal Tapınak Gruplarının artık kurban ibadetinin tamamlanmak üzere olduğuna inandıklarını göstermektedir. Bu da işgalin otomatik olarak bir sonraki adımları düşünmeye başlayacağı anlamına gelmektedir. Yani bir sonraki aşama, Tapınak fikrini kavramsal bir fikir olmaktan çıkarıp fiziksel bir hale dönüştürmenin ilk adımı olarak Aksa'nın içine bir sinagog inşa etme fikrini teşvik etmeyi içerecektir. Bu, Itamar Ben-Gvir başta olmak üzere bir dizi İsraili yetkilinin 2024 yılından bu yana sık sık dile getirdiği bir konudur³.

¹ aljazeera.net, 2/6/2025. <https://aja.ws/ob7wsd>

² Aljazeera Filistin, 2/6/2025. <https://tinyurl.com/5an8rptd>

³ aljazeera.net, 26/8/2024. <https://tinyurl.com/nbrhws8w>

Dördüncü yol: Tapınak Gruplarının gündemine hizmet eden propaganda ve medya kampanyalarının yoğunlaştırılması

Tapınak Grupları, Mescid-i Aksa'nın yıkılması ve yakılmasını ima eden, Tapınağın bu yıkıntıların üzerine kurulduğunu ima eden sembolik sahneler içeren videolar ve propaganda görüntüleri yayınlarak, yerleşimcileri kışkırtan ve sözde tapınakla ilgili dini inançlarını harekete geçiren propaganda, seferberlik ve kışkırtma kampanyalarını yoğunlaştırmışlardır.

Mescid-i Aksa'da yerleşimcilerin varlığını artırmak için hazırlanan kapsamlı planın bir parçası olarak, genellikle saldırıların durduğu Ramazan'ın son on gününde saldırıları yoğunlaştırmak ve süresini uzatmak için bir kampanya başlatmışlardır. İşgal polisi de buna destek olarak Ramazan'ın 17. gününden itibaren baskınların süresini 20 dakika uzatmıştır. Ramazan'ın 17. gününden itibaren, Ramazan'ın son on gününün arifesinde baskın yapılan kapının kapatılacağı duyurulana kadar, günlük baskın süresini sabah 7.00'den 11.20'ye uzatacağını Mescid-i Aksa muhafızlarına bildirmiştir¹.

Radikal grupların, Ramazan'ın son on gününden önce baskınlarını artırmak ve sürelerini uzatmak için başlattığı kampanya

¹ Al-Quds City, 17/3/2025. <https://qji.media/index.php?s=1&id=44131>

Bu eylem, Tapınak Gruplarının baskın saatlerini sürekli olarak artırma isteğini körüklemiş ve işgal kuvvetleri, günlük baskın saatlerini istikrarlı bir şekilde artırmaya çalışarak, 2025 yılının mayıs ayı ortasında günlük baskın süresinin 15 dakika artırıldığını duyurmuştur¹. Bu artış akşam saatlerine de yansıtılmış ve daha sonra yarım saate ulaşarak akşam baskınlarına uygulanan günlük bir artış haline gelmiştir. Ayrıca bu artış, baskına katılanlara acele etmeden çıkış şansı verilmesi bahanesiyle neredeyse her gün uygulanmış ve saat 2.30 yerine 3'te sona ermiştir.

Itamar Ben-Gvir'in 18 Mart 2025 tarihinde hükûmete geri dönmesi, özellikle Pesah Bayramı'nın yaklaşmasıyla birlikte bu çabalarda bir dönüm noktası yaşanmıştır. Radikal Tapınak Gruplarının liderlerinden biri olan Arnon Segal, Ben-Gvir'in Pesah kurbanını taşıdığı, yapay zeka ile değiştirilmiş bir resim yayınlamıştır. Bu durum, bu grupların Ben Gvir'in varlığını, aldığı radikal önlemler ve prosedürler aracılığıyla Mescid-i Aksa ile ilgili planlarını hızlandırmak için tarihi bir fırsat olarak gördüklerini göstermektedir². Ben Gvir, 17 Nisan 2025 tarihinde Pesah Bayramı'nda radikal Tapınak Gruplarının kutlamaları sırasında yaptığı açıklamada bunu şu şekilde ifade etmiştir: "30 yıldır yapılmayan şey benim görev süremde yapılacak ve bu büyük değişimi yönetme konusunda Tanrı'nın lütfuna nail olduğum için mutluyum³."

Bu kışkırtmaların yaşandığı bir ortamda, 06 Nisan 2025 tarihinde Tapınak grupları, yerleşimcileri Mescid-i Aksa içinde ve çevresinde Pesah Bayramı kurbanlarını kesmeye başlamaya davet etmiştir⁴. Ertesi gün, İsraili gazeteci Arnon Segal, Siyonist hareketin kurucusu Theodor Herzl'in "Eğer istersen, bu bir hayal değildir" sözünü alıntılıyarak, Aksa'nın sinagoga dönüştürülmesini isteyen kışkırtıcı bir fotoğraf yayınlamıştır⁵.

Radikal Arnon Segal'in, Aksa'da kurban kesiminin gerçekleştiği yeri gösteren fotoğrafı

¹ Al-Bawsala, 25/5/2025. <https://tinyurl.com/56k56eaf>

² Al-Quds City, 6/4/2025. <https://qii.media/index.php?s=1&id=44192>

³ Anadolu Ajansı, 18/4/2025. <https://tinyurl.com/33s7wxe2>

⁴ Al-Quds City, 6/4/2025. <https://qii.media/news/44192>

⁵ masarnews, 8/4/2025. <https://masarnews.co/archives/240960>

Tapınak Dağı Bizim örgütü, Pesah Bayramı sırasında, hahamlar ve etkin şahsiyetlerin eşlik ettiği bir dizi baskın planı yayınlamıştır. Bu baskınlarının amacı, baskına katılan Siyonistleri bu liderlerin himayesinde ve organize bir medya desteği altında dini ritüelleri gerçekleştirmeye teşvik etmektir. Bu turlar, Pesah Bayramı sırasında baskına katılanların sayısını artırmayı ve bu etkin şahsiyetlerin himayesinde, basın ve Beyadenu örgütü personelinin huzurunda Tevrat'taki ritüelleri gerçekleştirmelerini teşvik etmeyi amaçlamaktadır¹.

Bu arada, Tapınak Grupları Birliği takipçilerine, Pesah Bayramı'nı kutlamak için 13 Nisan 2025 ile 17 Nisan 2025 tarihleri arasında Mescid-i Aksa'ya büyük çaplı baskınlar düzenlemeleri çağrısında bulunmuştur².

19 Nisan 2025 tarihinde, radikal İbrani platformları yapay zeka kullanılarak oluşturulan bir video klip yayınlamışlardır. Videoda, Mescid-i Aksa'nın bombalanması ve yerine sözde Tapınağın kurulması gösterilmekte ve "Gelecek yıl Kudüs'te" sloganı eşliğinde, Tapınak Gruplarının yerleşimcileri harekete geçirme çabalarının sonucunda hissettikleri başarı duygusu ifade edilmektedir³.

İbrance platformların hazırladığı, yapay zeka kullanılarak oluşturulan ve Mescid-i Aksa'yı havaya uçurmayı amaçlayan video klip

Aynı zamanda, 21 Nisan 2025 tarihinde, sözde Tapınak Grupları, Ulusal Güvenlik Bakanı'na hitaben, Mescid-i Aksa'nın 25 ve 26 Mayıs 2025 tarihlerinde Yahudilere açılmasını talep eden bir dilekçe sunmuşlardır. Bu, Yahudi bayrağı yürüyüşü ve Kudüs'ün tamamı-

¹ Filistin Haber Ajansı (SAFA), 9/4/2025. <https://safa.ps/p/384016>

² ISRAEL NATIONAL NEWS, 14/4/2025. <https://tinyurl.com/44bzx75w>

³ aljazeera.net, 19/4/2025. <https://aja.ws/cqgis0>

nın işgal edilmesinin yıl dönümüyle, ya da işgalcilerin Kudüs'ün birleşmesi yıl dönümü olarak adlandırdığı tarihe aynı zamana denk gelmiştir. Ayrıca, Aksa içinde tam ibadet özgürlüğünün sağlanmasını, tallit ve tefilin gibi kutsal nesnelere ile Tevrat el yazmalarının getirilmesini talep etmiştir¹.

24 Nisan 2025 tarihinde, bu gruplar, Bağımsızlık Günü olarak bilinen günü kutlamak için 1 Mayıs'ta Mescid-i Aksa'nın içinde İsrail bayrağını dalgalandırma niyetlerini açıklamışlardır. Bu, mekanın kutsallığını açıkça ihlal eden bir davranıştır. O gün, yerleşimciler ve işgal kuvvetleri Holokost'u anmak için Aksa'nın içinde sessizce durmuşlardır².

Tapınak Grupları, Aksa'da İsrail bayrağının dalgalandırılmasını istiyor

05 Mayıs 2025 tarihinde, bir Yahudi dini okulunun başkanı ve Aksa'ya yapılan baskınların önde gelen organizatörlerinden Rabbi Elisha Wolfson, sözde Tapınağın inşası için hazırlıkların hızlandırılması çağrısında bulunmuş ve yerleşimcileri baskınlarını artırmaya ve Aksa içinde toplu olarak Yahudi ritüellerini yerine getirmeye çağırmıştır³.

Hazırlıkların bir parçası olarak, Tapınak Dağı Bizi" örgütü, destekçilerine 26 Mayıs 2025 pazar-tesi günü, Kudüs'ün işgalinin İbrani yıl dönümü olan günde Mescid-i Aksa'ya baskın düzenleyerek Siyonist bayrakları dalgalandırmaları çağrısında bulunan bir duyuru yayınlamıştır⁴.

¹ samanews, 20/4/2025. <https://tinyurl.com/y23yfrux>

² hurryanews, 24/4/2025. <https://hurrya.news/?p=68992>

³ m3rajnet, 5/5/2025. <https://m3raj.net/?p=20744>

⁴ aljazeera.net, 25/5/2025. <https://aja.ws/l26c6v>

24 Mayıs 2025 tarihinde, radikal Tapınak Grupları Birliği, dini Siyonist hareketin takipçilerini 26 Mayıs sabahı ve öğleden sonra, İbrani Kudüs Günü vesilesiyle tarihin en büyük Aksa baskınına geniş katılım sağlanması amacıyla hareketin en önde gelen 13 hahamının nezaretinde Mescid-i Aksa'ya baskın düzenlemeye çağıran bir tanıtım videosu yayınlamıştır. İşgal polisi, altı grubun (aynı anda 1.200 kişi) eş zamanlı olarak içeri girmesine izin vermiş ve baskına katılanların sayısı 2.092 yerleşimciye ulaşmıştır¹.

25 Mayıs 2025 tarihinde Tapınak Grupları Birliği, 26 Mayıs 2025 Pazartesi günü yapılacak saldırılar için ayrıntılı bir program yayınlamıştır. Bu program, tarihindeki en büyük saldırılardan birini gerçekleştirmek için ortaya konacak olan olağanüstü bir çaba kapsamında, Kudüs'ün işgali yıl dönümüne denk gelen tarihte, dini Siyonist hareketin 12 hahamının katılımını içermektedir².

שישו ושמחו בה כל אהביה

הלל ותודות בהר הבית עם גדולי הרבנים

14:00	הרב יצחק ברנד	14:15	הרב ישראל אריאל
07:30	הרב יהודה שלוש	08:00	הרב איל יעקובוביץ
08:00	הרב שלמה וילק	07:30	הרב נעם ולדמן
10:00	הרב יהודה קרויזר	10:00	הרב גור גלון
14:30	הרב מנחם מקובר	09:30	הרב עמיחי שוקרון
13:30	הרב ברוך כהנא	14:00	הרב חברון שילה

תפילות שחרית יתקיימו בעליות הבוקר | מנחה בעליות הצהריים

עולים להר הבית ביום ירושלים

שעות פתיחת הר הבית ביום ירושלים תשפ"ה
בוקר: 7:00 עד 11:30 צהריים: 13:30 עד 15:00

העלייה כולכה בטהרת טבילה וחליצת מעלי עור
לפרטים ובירורים פנו אל מנהלת הר הבית 054-8720520

מטה ארגון המקדש

Tapınak Grupları Birliği'nin, Kudüs'ün işgalinin yıl dönümünü anmak için yayınladıkları baskın takvimi

¹ alqudsnews, 24/5/2025. <https://alqudsnews.net/p/216013>

² Al-Bawsala Haber Ajansı, 25/5/2025. <https://www.facebook.com/share/p/161TD6yFWE/>

KUDÜS HAKKINDA Herşey

kudustebugun.com.tr

القدس اليوم

KUDÜSTE BUGÜN

kudustebugun

kudustebugun.com.tr